

Згідно останнього звіту Міністерства сільськогосподарства США світове виробництво соняшникової олії прогнозується у 13,7 млн. т, на долю України припадає 23,3% світового виробництва (3,07 млн. т.), конкуренцію може скласти тільки РФ, де виробництво - 3,01 млн. т. (22,9% світового виробництва). Щодо експорту, Україна займає впевнену, першу позицію в світі на частку якої припадає більше половини (51,6%), поставляючи на зовнішні ринку 2,9 млн. т., всього світового експорту, який прогнозується у 5,6 млн. тонн. Для внутрішнього споживання досить 400-500 тис. тонн. Головними замовниками олії з України є: Індія – 31%, Єгипет - 13%, Китай – 10% всього експорту.[3]

Отже, проведений аналіз ефективності виробництва насіння соняшника показав, що:

- виробництво насіння соняшника – один із напрямів, що стійко розвивається в рослинницькій галузі України;
- насіння соняшника має сталий попит у різні періоди року, що свідчить про його експортну привабливість;
- особливість ринку соняшника полягає в тому, що попит на нього характеризується досить високим рівнем конкуренції;
- виробництво соняшника є одним із найбільш високорентабельних виробництв у сільському господарстві;
- валовий збір насіння соняшника показує тенденцію зростання. Це відбувається в основному за рахунок зростання посівних площ.

При функціонуванні ринку насіння соняшника та продуктів його переробки діє економічний механізм, що включає три основних чинники: попит, пропозицію та ціни. Увага до проблеми підвищення економічної ефективності сільськогосподарського виробництва в цілому та вирощування соняшника зокрема викликана, насамперед тим, що від успішного розв'язання її залежить зростання доходів підприємств, підвищення конкурентоспроможності продукції на внутрішньому та світовому ринках, забезпечення сталого розвитку агропромислового комплексу.

Література:

1. Бахчиванжи Л.А., Дяченко Л.Е., Почколіна С.В. “Сучасний стан та перспективи виробництва соняшника в Україні.”
2. Статистична інформація [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Державного комітету статистики України – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Світ агротехнологій [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://svitagro.com>
4. Вісник соціально-економічних досліджень “Ефективність виробництва соняшника”

АНАЛІЗ ВПЛИВУ ФАКТОРІВ НА ВРОЖАЙНІСТЬ КУКУРУДЗИ

МІНЕНКО С. І.

Харківський національний технічний університет сільськогосподарства імені Петра Василенка

**Науковий керівник – к.ф.н., доцент
Бобловський О. Ю.**

Основними факторами, які впливають на валові збори зерна кукурудзи є посівні площі, їх структура та урожайність культури. В південній агрокліматичній зоні в структурі посівів зернових кукурудза займає від 0,6 до 26,7%, в центральній-східній зоні – від 1,3 до 20%, в північній – від 3,8 до 12,1%.

Зважаючи на необхідність розробки організаційно-економічних і технологічних заходів щодо збільшення обсягів виробництва і реалізації зерна кукурудзи, підвищення ефективності, необхідно удосконалювати структуру посівних площ, враховуючи зональні особливості регіону. Також підвищити врожайності і збільшити виробництво продукції можна за рахунок використання зрошення, яке є тривалодіючим фактором і сприяє підвищенню економічної родючості ґрунту.

Основним джерелом нарощування виробництва сільськогосподарської продукції є ефективність використання земельних ресурсів. При цьому інтенсифікація є основною формою розширеного відтворення, підвищення продуктивності праці та зниження собівартості продукції, яка здійснюється шляхом вдосконалення системи ведення галузі на основі науково-технічного прогресу.

До провідних напрямів інтенсифікації сільськогосподарства належить хімізація, яка передбачає широке використання різних видів продукції хімічної промисловості. Йдеться, зокрема, про застосування мінеральних добрив, засобів захисту і стимуляторів росту рослин.

Важливим напрямом інтенсифікації сільськогосподарства є й меліорація – один із головних шляхів підвищення ефективності виробництва. Меліорація є комплексним і тривало діючим фактором, який сприяє підвищенню економічної родючості ґрунту. Зрошення земель під сільськогосподарськими культурами забезпечує їх продуктивність внаслідок збирання двох врожаїв за рік. Запровадження меліорації в поєднанні з впровадженням науково обґрунтованих систем землеробства, які враховують ґрунтово-кліматичні умови підприємства, дозволяє істотно підвищити ефективність рослинницької галузі.

Одним з ефективних напрямів інтенсифікації сільськогосподарського виробництва є селекція.

Впровадження нових сортів сільськогосподарських культур в умовах інтенсивного землеробства, коли досягається високий рівень агротехніки, має велике значення. Зокрема, за допомогою спрямованої селекції у рослин розвиваються цінні господарсько-біологічні ознаки, внаслідок чого досягають поліпшення якісних показників, підвищення стійкості рослин проти хвороб і несприятливих кліматичних умов.

Заходи по розвитку зернового виробництва, кукурудзівництва, зокрема, можна поділити на дві групи. Перша, включає такі, які не потребують великих інвестицій: вдосконалення структури посівних площ, освоєння науково обґрунтованих сівозмін, проведення агротехнічних заходів в оптимальні терміни, вдосконалення організації виробництва. Друга група заходів пов'язана із значними витратами: внесення оптимальних доз добрив, застосування засобів захисту рослин, внесення гербіцидів, придбанням нової техніки.

Узагальнюючим показником рівня інтенсифікації в рослинництві є поточні витрати коштів на гектар посіву сільськогосподарських культур.

Високі ціни на добрива, паливно-мастильні матеріали, нову техніку та обладнання, змушують товаровиробників реально оцінювати свої можливості і вирощувати такі культури, які в нинішніх умовах дають найбільші прибутки в розрахунку на одиницю продукції. До них відносяться пшениця та ячмінь із групи зернових та зернобобових, соняшник - із групи технічних.

Для підвищення економічної ефективності виробництва кукурудзи на зерно необхідна розробка, обґрунтування і запровадження ресурсозберігаючих низько затратних технологій. Суть інтенсивної технології полягає у створенні оптимальних умов для вирощування сільськогосподарських культур, проведення повного комплексу науково-обґрунтованих прийомів обробітку ґрунту та одержання врожаю.

В умовах диспаритету цін на промислову та сільськогосподарську продукцію, занадто високі ціни на паливно-мастильні матеріали, мінеральні добрива, засоби захисту рослин, важливо в кожному конкретному господарстві, з урахуванням забезпеченості матеріально-технічними ресурсами, використовувати такі технології, які б забезпечували зменшення затрат на одиницю продукції і збільшення виробництва власної високоякісної і екологічно безпечної продукції.

Аналіз показав, що навіть в умовах, що склалися, завдяки використанню спеціальних технологічних прийомів, можна добитися підвищення урожайності і економічної ефективності виробництва.

В умовах ринкової економіки, освоєння нових форм господарювання, значного прискорення повинен набути науково-технічний прогрес в селекції, насінництві та науково-обґрунтовані технології вирощування кукурудзи, нерозривно пов'язані з проблемами екологізації, оскільки в умовах сьогодення, технології вирощування сільськогосподарських культур, що застосовуються в окремих господарствах, призводять до різкого погіршення як навколишнього середовища, так і отримуваної продукції. Як свідчить практика останніх років та закордонний досвід, інтенсивна технологія буде прогресивною при умовах, коли кожна технологічна операція застосовується з урахуванням особливостей конкретного року, поля, сівозміни, особливостей сорту або гібриду та інших факторів.

ОСОБЕННОСТИ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА ТУРКМЕНИСТАНА

МУХАММЕДОВ ЧАРЫ

*Харьковский национальный технический университет
сельского хозяйства имени Петра Василенка*

**Научный руководитель – к.э.н., доцент
Зайка С.А.**

Сельское хозяйство традиционно играет большую роль в Туркмении. Туркменский народ тысячелетиями возделывал и культивировал сельскохозяйственные культуры на поливных землях. Имеет большой опыт в выращивании хлопка, бахчевых, овощей и фруктов, винограда. Традиционно в Туркменистане выращивают хлопок. Доминантой среди сельскохозяйственных культур он стал еще во второй половине 19-го века. В 20-том веке объемы выращиваемого хлопка неуклонно увеличивались, а в 2010 году в Туркменистане собран рекордный за всё время урожай хлопка - почти 1,5 млн. тонн, и при этом с одними из самых высоких мировых цен на хлопок.

Государством Туркменистана был разработан ряд программ по поддержке дайханства. Среди них - «Зерно», «Новое село» и др. Президент Туркменистана выступил с инициативой создания в стране аграрной партии. Сельское хозяйство играет большую роль в занятости населения. Более половины жителей страны заняты в этой сфере. Правда, это количество пусть постепенно, но уменьшается.

Площадь орошаемых земель в настоящее время составляет около 1,5 млн. га, а общая площадь сельскохозяйственных угодий составляет около 39 млн. га. Из-за суровых климатических условий в Туркменистане возможно почти исключительно